

Je sice snadno dávatí egoistické rady, jak to čítáme v listech deníků i na nárožích, aby nevstupovalo se na to které řemeslo a pod., ale je těžší zcela objektivně podati výčet dobrých i stinných stránek určitého povolání. Ve zmíněné knížce se to podařilo skoro většinou. Není zajisté třeba opakovati, že právě na práva vstupuje se skoro bezmyšlenkovitě a neinformovaně. Než práva v této brožuře zastoupena jsou výborným výhledem prof. Kallaba. Především dobře je konstatován fakt, že lidé, kteří se rozhodují pro medicínu, filosofii a pod., vždy berou si za vzor osobnosti vynikající, kdežto většinou ti, kdož na práva vidí své vzory ve špatných právnících a nechápou, co energie a úsilí je třeba, abychom se stali dobrými právníky. Málo který tuší jaké všestrannosti a pružnosti vyžaduje právnícké studium, a jak nesmíme se státí jednostrannými, ani amatéry, nýbrž musíme býti dokonalými odborníky. Platí tu jistě devisa, že obyčejným právníkem je možno se státí zaplacením tax u okénka na kvestuře, dobrým a dokonalým však právníkem až po vytrvalém a vyčerpávajícím studiu. Kromě toho jistě málo abiturientů tuší, jak je stále nutno se vzdělávati, doplňovati své vědomosti i po fakultních studiích, abychom nezkostnatěli a nezastarali. Za mnoho slov mluví nejlépe z přednášky Kallabovy, místo, jež budiž dovoleno ocitovati doslovně:

»Přihlédněme k jedné stránce zvláště, totiž k praktické vědě technické a to proto, ježto většina právníků studuje, aby své právnícké vědomosti později v praxi uplatnila šablonovitě. Jako v lékařství byl by lékař špatný, kdyby se jen věnoval svému povolání bez znalosti přírodních věd, právě tak byl by špatný právník, který by se věnoval jen praktické právnícké, poněvadž právě to přizpůsobení vědomostí potřebám konkrétního případu vyžaduje úplné ovládnutí vědeckých předpokladů, a to proto, že jinak nedovedeme vystihnouti zvláštností konkrétního případu, nedovedeme správně uhodnouti prostředky, kterých určitý případ právě potřebuje. Právnictví jako praktická věda jest dovednost spočívající na vědeckém poznání, jest to pro právníky prostředek k vlastní činnosti, již jest praktická úprava vztahů mezi lidmi podle zásad právních. I tato činnost však nemůže býti jen používáním vědeckých logicky přesně zpracovaných poznatků, protože život jest mnohem mnohotvárnější než může pojem vytvořiti. Dobrý právník se poznává podle toho, že neupadne do bezduchého používání šablon, ale vystihne každý případ. Nestačí tedy jen vědecká příprava, nýbrž jest třeba i povahy, schopností, nadání. Ryzímu praktiku obyčejně chybí hlubší vědecký názor, vnitřní souvislost, zejména duševní hodnocení a pochopení různosti individuálního zájmu. Důsledek toho jest, že pro nedostatečnost průpravy upadá do rutiny a snaží se vystačiti s omezenou zásobou politických vědomostí.«

Zdaž není v tomto stručně vysloveno vše, co se od právníka bude požadovati? A může kdo z nás lépe poraditi abiturientům právě teď se chystajícím opustiti středoškolské lavice, než těch několik předcházejících vět?
Ča.

Prof. Dr. Jiří Hoetzel, řádný profesor právnícké fakulty university Karlovy v Praze, slavil v těchto dnech své padesátiletí. Mladý právnícký dorost gratuluje srdečně svému věhlasnému učiteli a pevně věří, že dlouho bude se těšiti z přízně, kterou mu prof. Hoetzel vždy prokazoval.*)

K. S. Grünhut osmdesátníkem. Činíme tu zmínku k jubileu jednoho z nejznámějších jmen středoevropských právníků. Karel Samuel Grünhut narodil se 3. srpna 1844, je rodákem ze Slovenska, z Burského Sv. Jiří. Působil — jako mladší vrstevník Ungerův a Glaserův — na universitě vídeňské jako profesor práva obchodního a směnečného, z kteréhožto oboru napsal řadu dobrých knih (»Die Lehre von der Wechsel-

*) Odborný posudek vědecké práce prof. Hoetzla přineseme příště.

begebung nach Verfall«, »Das Recht des Kommissionshandels«, »Das Wechselrecht«, dále »Das Enteignungsrecht«). Nejznámějším však se stal jako vydavatel a spolupracovník znamenitého a oblíbeného právníckého časopisu »Zeitschrift für das Privat- und öffentliche Recht der Gegenwart«, který vycházel od roku 1874 do 1916, zachovává se stále vysokou úroveň a čítaje mezi svoje spolupracovníky významné theoretiky všech oborů právních věd. —n—

Prof. Bohumil Baxa padesátníkem. Dne 21. července tohoto roku slavil děkan právnické fakulty university Masarykovy v Brně profesor JU & PhDr. Bohumil Baxa své padesáté narozeniny. Ovšem u pracovníků rázu profesora Baxy neznamená takovýto mezník číselný také hranici v jeho činnosti. A proto ani nesmíme snad činiti z pouhé číslice uzávěry, které by jistě byly mylné. Ostatně přehlédneme-li jeho dosavadní činnost třeba jen letmo, poznáme ihned na první ráz úsilovnou jeho práci od prvých počátků odborného působení. Baxa nejprve se obrátil k povšechným otázkám zvláště první svou prací uveřejněnou v České Revui roku 1903 »Nejstarší zákonník světa (babil. krále Hammurabiho)«, pak však další svou prací tamtéž uveřejněnou r. 1905. »Francouzští spisovatelé a česká otázka« již se zřejmě objevuje jeho postup v práci, orientovaný zprvu historicky, a později ústavněprávně. Tím směrem pokračuje ve svých dalších studiích »O přihlášení zemí koruny české k Německému Bundu« (Čas. Čes. Mus. 1905) a pak »Absolutismus, konstitucionalismus, parlamentarismus« (Čes. Nár. Hlídka 1907) a z téže doby pojednání více příležitostná »Rozluka státu a církve ve Francii« a »Rakousko-uherské vyrovnání« (obojí tamtéž 1907). Tehdy kolem roku 1908 připravoval se Baxa na historickou dráhu také dalším studiem na fakultě filosofické, na níž r. 1905 byl složil druhý doktorát z filosofie. Jako výsledek pilných studií pak r. 1906 uveřejnil v »Knihovně Sborníku věd právních a státních« (řady B čís. 9) první větší práci, byť zbarvení historického, přece již jevící prvé známky odklonu k nově zvolenému poli působnosti. Je to soubor statí nadepsaný »K dějinám veřejného práva v zemích koruny české 1780 až 1848«, která však zůstala neukončena (pouze I. díl). Teprve ve druhé své knize z r. 1908 »Inkolát a indigenát v zemích koruny české« (v téže knihovně ř. B. čís. 16) přestoupil na pole historické, jemuž se později věnoval svým učitelským úřadem, zejména když byl povolán po převratě (23. července 1919) za řádného profesora pro dějiny práva na území republiky československé na právnickou fakultu Masarykovy university v Brně. Ale svůj sklon nemohl Baxa nikterak zapřít. A proto vrací se záhy k veřejnému právu studiem z parlamentarismu, o němž již dříve — jak jsme se výše zmínili — pracoval, srovnávací studií »Parlament« (neukon., jen díl I.) z r. 1913 a pak »Právní povaha řádů parlamentních« (1919). V tomto směru pokračoval i ve studii o »Župním zřízení« (Mimoř. sjezd čes. okresů) a pak články uveřejněnými ve »Vědeckých ročenkách« brněnské fakulty (»Vývoj a dnešní stav myšlenky zastupitelské ve sborech zákonodárných, Zásada dělení moci ve státu a soustava parlamentní«.) Za války neúnavně přispíval do známé odborně popularizační sbírky »Za vzdělání« drobnými studii »Sněm království Českého« (1913), »Říšská rada« (1917), »Stát« (1917) a pokračoval v této činnosti po převratu v »Občanské knihovně« (»Republika, Parlament, Formy republiky, O vládě parlamentní, v »Knihovně Národa« (Autorita státní«) a pod. Po převratu účastnil se také prací v revolučním Národním Shromáždění, zvláště jako expert při zdělávání parlamentních jednacích řádů. Přesídliv do Brna na své nové působiště, byl při založení moravské odbočky pražské Státovědecké společnosti a na fakultě je od jejího počátku předsedou a známým vlídným examinátorem v komisi pro první státní zkoušky.

Z tohoto stručného výčtu Baxovy bohaté činnosti je jistě nepochybné, že jeho padesáté narozeniny mohou znamenati pro jubilanta pouhou příležitost k přehlédnutí dosavadní jeho práce, nikoliv metu konečnou. Ča.